

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ДТЕУ»

Відділення бізнесу та управління
Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін та підприємництва

СИЛАБУС (SYLLABUS) УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

1. Інформація про викладача	
Викладач	Бабій Любов Сергіївна
Науковий ступінь	-
Вчене звання	-
Посада	викладач
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	mather.babiy@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВСП «ВТЕФК ДТЕУ». Інформація доступна за посиланням: http://vtec.vn.ua/rozklad-zanyat
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» / «ACCOUNTING AND TAXATION»
Загальна характеристика	Кількість годин – 90 Кількість кредитів –3 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 56/34 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: екзамен
Анотація	В умовах глобалізації економіки та конкурентної боротьби ефективне ведення бізнесу неможливе без отримання оперативної та в достатній мірі деталізованої інформації про діяльність підприємства, яка формується в системі управлінського обліку. Навчальна дисципліна «Управлінський облік» спрямована на формування у студентів системи знань щодо принципів побудови, організації та методики управлінського обліку з урахуванням передового вітчизняного і зарубіжного досвіду. Використання інструментів управлінського обліку, здійснення бюджетування і управління витратами на підприємств дозволяє сформувати інформаційну основу для прийняття найбільш виважених управлінських рішень
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	Основними методами навчання є: Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Практичні заняття проводяться за результатами розгляду студентами окремих теоретичних положень та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів. Самостійна робота студентів - у відповідності до Положення про його

	організацію та контроль у ВСП «ВТЕФК ДТЕУ».
Завдання	<p>Основними завданнями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайомство студентів із загальними основами методики, техніки й організації управлінського обліку в Україні; - вивчення загальних принципів організації управлінського обліку та етапів його впровадження на підприємствах; - вивчення групування витрат, систем їх обліку та калькулювання, використання облікової інформації для прийняття коротко - та довгострокових управлінських рішень; - формування інформаційної системи щодо управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного досвіду; вивчення принципів і методів управлінського обліку; - формування навичок прийняття управлінських рішень на основі інформації про конкретні господарські ситуації.
Результати навчання (компетентності)	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності:</p> <p>загальні:</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність планувати та управляти часом. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. спеціальні: Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. Здатність до діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання. Здатність здійснювати ефективні комунікації. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. Здатність застосовувати теоретичний та методичний інструментарій</p> <p>Результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Управлінський облік» є:</p> <p>Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. Вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик. Вміння використовувати сучасний методичний інструментарій для діагностики фінансового стану підприємств, установ і організацій за видами діяльності з метою прийняття ефективних управлінських рішень.</p>

Критерії оцінювання навчальних досягнень	<p><i>Оцінка «відмінно»</i> ставиться студентові тоді, коли він дає обґрунтовані, логічні, послідовні, теоретичні та правильні відповіді на поставлені запитання. Теоретичні знання вміло застосовує при розв'язуванні конкретних ситуаційних завдань з дисципліни Банківські операції. Студент показує потрібний рівень знань і вмінь з даної дисципліни, а саме: здатність визначати сутність та необхідність існування банківської системи в економічному житті суспільства; суть банківської установи та організаційні основи її функціонування; використовувати отримані знання на практиці фінансової роботи.</p> <p><i>Оцінка «добре»</i> ставиться студентові тоді, коли відповідь логічна та послідовна, тобто відповідає вимогам, наведеним вище, але з деякими неточностями несуттєвого характеру. Студент допускає незначні помилки при вирішенні ситуаційного завдання.</p> <p><i>Оцінка «задовільно»</i> ставиться студентові тоді, коли студент невірно відповідає на одне із поставлених питань або дає відповіді не в повному обсязі. Студент допускає незначні помилки при вирішенні ситуаційного завдання. При чому порушена логічність і послідовність відповідей.</p> <p><i>Оцінка «не задовільно»</i> ставиться студентові тоді, коли відповіді на теоретичні питання незмістовні або відповідь відсутня. Ситуаційне завдання не вирішене або містить значні помилки.</p>
--	---

3. Тематичний план					
Найменування тем	Кількість годин				
	Всього	Аудиторних			С.Р.С.
		Лекційних	Практичних	Семинарських	
Тема 1. Мета, зміст управлінського обліку та взаємозв'язок з іншими видами обліку.	8	2	-	2	4
Тема 2. Організація управлінського обліку.	4	2	-	-	2
Тема 3. Склад витрат виробництва та їх класифікація	6	2	-	2	2
Тема 4. Поведінка витрат	6	2	-	2	2
Тема 5. : Методи обліку витрат і калькулювання	6	2	-	2	2
Тема 6. : Облік і калькулювання за повними витратами	8	2	-	2	4
Тема 7. : Облік і калькулювання за змінними витратами	6	2	-	2	2
Тема 8. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	6	2	-	2	2
Тема 9. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	12	4	-	4	4
Тема 10. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	10	4	-	4	2
Тема 11. Бюджетування та контроль: сутність, порядок організації та здійснення	8	2	-	2	4
Тема 12. Організація обліку і контролю за центрами відповідальності	10	4	-	2	4
Всього	90	30	-	26	34

4. Політика ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» та очікування

Дотримання умов доброчесності	Дотримання Положення про академічну доброчесність ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступні за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya Оцінювання знань відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів ВСП «ВТЕФК ДТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya

5. Перелік питань до екзамену

1. Суть, зміст і мета управлінського обліку.
2. Відмінності між управлінським і фінансовим обліком.
3. Історія розвитку управлінського обліку.
4. Організація управлінського обліку на підприємстві.
5. Еволюція управлінського обліку.
6. Сутність і роль управлінського обліку.
7. Предмет і метод управлінського обліку.
8. Види управлінського обліку та їх характеристика.
9. Види та характеристика інформації управлінського обліку.
10. Особливості організації управлінського обліку на підприємстві.
11. Напрями обліку витрат на виробництво і класифікація витрат.
12. Класифікація витрат для визначення собівартості виробленої продукції і одержаного фінансового результату.
13. Класифікація витрат для планування і прийняття рішень.
14. Класифікація витрат для здійснення процесу контролю і регулювання.
15. Класифікація витрат за видами господарської діяльності.
16. Вплив організаційно-технологічних особливостей діяльності підприємства на організацію обліку витрат.
17. Особливості обліку витрат промислових підприємств.
18. Сутність об'єктів обліку витрат і об'єктів калькулювання.
19. Структура об'єктів обліку витрат будівельних підприємств.
20. Характеристика об'єктів обліку виробничих витрат промислових підприємств.
21. Характеристика та класифікація об'єктів калькулювання собівартості робіт, послуг будівельних підприємств.
22. Об'єкти калькулювання промислових підприємств.
23. Сутність та види калькуляційних одиниць.
24. Структура та облік матеріальних витрат.
25. Облік прямих витрат на оплату праці.
26. Облік витрат з утримання та експлуатації машин і обладнання.
27. Характеристика складу та порядку розподілу загальнопромислових витрат.
28. Облік адміністративних витрат і витрат на збут.
29. Структура та облік інших операційних витрат.
30. Управлінський облік фінансових витрат.
31. Структура та облік інших витрат.
32. Види браку, їх характеристика та облік.
33. Облік витрат від простоїв.
34. Характеристика позамовного методу обліку витрат.
35. Відмінності між попередільним і попроцесним методами обліку витрат.
36. Історія виникнення системи обліку й управління «директ-костинг».
37. Сутність системи обліку «директ-костинг», її переваги та недоліки.
38. Порядок формування маржинального доходу і чистого прибутку присистемі обліку «директ-костинг».
39. Порядок формування чистого прибутку при системі обліку «абсорпшен-костинг».
40. Порівняльна характеристика систем «директ-костинг» та «абсорпшен-костинг».
41. Характеристика системи обліку й управління «ABC-костинг».
42. Історія виникнення системи обліку й управління «стандарт-кост».

43. Характеристика системи обліку і управління «стандарт-кост».
44. Характеристика способів обліку відхилень фактичних витрат відстандартних при системі обліку й управління «стандарт-кост».
45. Історія виникнення нормативного методу обліку витрат.
46. Характеристика нормативного методу обліку витрат.
47. Відмінності між нормативним методом обліку витрат і системою обліку
48. «стандарт-кост».
49. Характеристика релевантної та нерелевантної інформації.
50. Прийняття поточних рішень.
51. Прийняття рішень в процесі постачання.
52. Прийняття рішень в процесі виробництва.
53. Прийняття рішень в процесі реалізації продукції, робіт, послуг.
54. Прийняття рішень щодо інвестиційної діяльності.
55. Бюджетування: суть, мета і призначення.
56. Складання та взаємоузгодження бюджетів.
57. Контроль виконання бюджетів і аналіз відхилень.
58. Особливості планування і ціноутворення в окремих галузях економіки.
59. Сутність бюджетування та його функції.
60. Класифікація бюджетів.
61. Порядок формування операційного бюджету.
62. Порядок складання фінансового бюджету.
63. Взаємоузгодження операційного і фінансового бюджетів та їх елементів.
64. Аналіз відхилень між фактичними і бюджетними показниками.
65. Порядок формування договірної ціни в будівництві.
66. Особливості ціноутворення в промисловості.
67. Особливості планування витрат у будівництві.
68. Порядок планування витрат у промисловості.
69. Поняття про центри витрат, доходів, прибутку та інвестицій.
70. Облік і контроль витрат за центрами відповідальності.
71. Облік і контроль доходів за центрами відповідальності.
72. Облік і контроль фінансових результатів за центрами відповідальності.
73. Трансферне ціноутворення і його характеристика.

6. Рекомендовані джерела

Основні

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV / зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 73 від 7.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
7. Атамас П.Й. Управлінський облік: навч. посіб. Дніпропетровськ: Центр навчальної літератури, 2006. 440 с.
8. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 534.
9. Лень В.С. Управлінський облік : підручник. 2- е вид., випр. Київ: Каравела, 2017. 260 с.
- 10.Партин Г.О., Загородній А.Г., Ясінська А.І., Воскресенська Т.І. Управлінський облік: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.

11. Управлінський облік : навч. посіб./ Л.В. Гуцаленко та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 370 с.

12. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 792с. 13. Шевців Л.Ю. Управлінський облік : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2022. 642 с.

Інтернет ресурс

1. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua>. 2.
2. Сайт Державної служби статистики України: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.
4. Гільдія фінансових аналітиків і ризик-менеджерів. URL: <http://www.gifa.ru>
5. Фінансово-бухгалтерський портал «Дебет-Кредит». URL: <http://www.dtk.com.ua>
6. Фінансовий аналітик-сервіс (компанія FA Service). URL: <http://www.cfo.ua>.